

Sygn. akt I ACz 1155/16

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w Wydziale I Cywilnym

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Zofia Kawińska-Szwed (spr.)

Sędziowie: SA Elżbieta Karpeta

SA Anna Bohdziewicz

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2016 roku w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Niestandardyzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w G.

przeciwko A. H.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na zarządzenie przewodniczącej w Sądzie Okręgowym w Katowicach z dnia 17 czerwca 2016 r., sygn. II Nc 254/16

postanawia:

1) zmienić zaskarżone zarządzenie o tyle, że brakującą część opłaty od zażalenia na zarządzenie z dnia 24 maja 2016 r. ustalić na kwotę 836,- zł,

2) w dalej idącym zakresie zażalenie oddalić.

SSA Anna Bohdziewicz SSA Zofia Kawińska-Szwed SSA Elżbieta Karpeta

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem przewodnicząca w Sądzie Okręgowym zobowiązała powoda do uiszczenia brakującej części opłaty od zażalenia na zarządzenie o zwrocie pozwu z dnia 24 maja 2016 r. w kwocie 856,- zł. W uzasadnieniu wskazała, że opłata ta wynosi 1/5 opłaty stosunkowej od pozwu (wynoszącej 5.280,- zł) wyliczonej od wartości przedmiotu sporu w niniejszej sprawie, w której powód domaga się od pozwanego kwoty 103.597,79 zł z odsetkami, powołując na nabycie od (...) S.A. we W. wierzytelności przysługującej temu bankowi wobec pozwanej. Powód uiszczył zaś z tego tytułu jedynie kwotę 200,- zł. Przewodnicząca zważyła, że w sprawie nie znajduje zastosowania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1025, dalej: u.k.s.c.), gdyż ma on zastosowanie jedynie w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych w rozumieniu art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - prawo bankowe (tekst. jedn. Dz. U. z 2015 r. Nr 128, dalej: pr.bank.), a obrót wierzytelnościami tylko wtedy stanowi czynność bankową, gdy jest wykonywany przez banki, zaś powód bankiem nie jest. Nabycie przezeń wierzytelności nie stanowi czynności bankowej, chociaż u źródeł tej wierzytelności leżała czynność bankowa, jaką było udzielenie kredytu. Przewodnicząca zwróciła też uwagę na ratio legis wprowadzenia omawianego przepisu ustawą, której celem było między innymi uchylenie art. 96-98 pr.bank. dotyczących bankowego tytułu egzekucyjnego. Powiązanie tych nowelizacji prowadzi do wniosku, iż intencją

ustawodawcy było złagodzenie ciężaru fiskalnego spoczywającego na bankach, ale też obciążenie ich przeciwników z uwagi na ograniczenie wysokości kosztów procesu, które winni zwrócić w przypadku jego przegrania.

W zażaleniu na wyżej opisane zarządzenie powód wniósł o jego uchylenie i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania. Zarzucił naruszenie art. 13 ust. 1a u.k.s.c., podnosząc, że opłatę od zażalenia uiszczył w prawidłowej wysokości, gdyż jego roszczenie wynika z czynności bankowej, jaką jest udzielenie kredytu, a zatem czynności bankowej w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 3 pr.bank. Argumentował, że w świetle art. 509 k.c. na skutek cesji dochodzi tylko do modyfikacji podmiotowej zobowiązania i ani stosunek zobowiązaniowy, ani sytuacja prawna dłużnika nie ulega zmianie. Z literalnego brzmienia art. 13 § 1a u.k.s.c. nie wynika też, by występowały ograniczenia podmiotowe co do jego stosowania, zaś następca prawny banku zachowuje uprawnienie do ustalenia wysokości opłaty w oparciu o ten przepis. Dlatego zdaniem skarżącego brak było podstaw do wydawania zarządzenia w przedmiocie uiszczenia opłaty uzupełniającej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Argumentacja skarżącego na temat zastosowania w sprawie art. 13 ust. 1a u.k.s.c. w jego brzmieniu obowiązującym przez dniem 15 kwietnia 2016 r. nie mogła odnieść zamierzonego skutku, natomiast niezależnie od niej zaskarżone zarządzenie wymagało modyfikacji w zakresie wysokości przypadającej do uiszczenia opłaty.

Co do samej zasady Sąd Apelacyjny w obecnym składzie podziela stanowisko przewodniczącej w Sądzie I instancji, że opłata od zażalenia na zarządzenie o zwrocie pozwu winna być w niniejszej sprawie wyliczana zgodnie z art. 19 ust. 3 pkt 2 w zw. z art. 13 ust. 1 u.k.s.c., a w związku z uregulowaniem jedynie jej części wynoszącej 200,- zł, zasadne było wezwanie powoda do jej uzupełnienia. Tutejszy Sąd odwoławczy w licznych już innych sprawach (vide np. postanowienie z dnia 4 lutego 2016 r. w sprawie o sygn. I ACz 91/16, z dnia 25 lutego 2016 r. w sprawie o sygn. I ACz 215/16, czy z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie o sygn. I ACz 263/16), wyrażał stanowisko - podtrzymywane też w sprawie niniejszej - że w rozumieniu art. 13 ust. 1a u.k.s.c. w jego brzmieniu obowiązującym w dacie zainicjowania niniejszego procesu, roszczenie dochodzone przez podmiot, który bankiem niewątpliwie nie jest, nie powinno być kwalifikowane jako „wynikające z czynności bankowej”. Roszczenie powoda przysługuje mu bowiem na mocy umowy cesji, a w świetle punktu 5 ustępu 2 artykułu 5 pr.bank. tego rodzaju umowy nie stanowią czynności bankowych, jeżeli nie są dokonywane przez bank, lecz podmiot zajmujący się przejmowaniem wierzytelności bankowych. W konsekwencji ze strony skarżącego taka umowa czynnością bankową nie jest. Prezentowana interpretacja art. 13 ust. 1a u.k.s.c. nie jest sprzeczna z regułami wykładni literalnej i nie chodzi w niej w sensie ścisłym o podmiotowy charakter przesłanki stosowania obniżonej opłaty, lecz zawężenie jej do sytuacji ściśle odpowiadających regulacjom prawa bankowego. Nie bez racji też, choć z nie do końca precyzyjnym uzasadnieniem, przewodnicząca w Sądzie I instancji zwróciła uwagę na ratio legis nowelizacji wprowadzającej omawiany przepis u.k.s.c. Dokonująca tego ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1854) miała w głównej mierze na celu uchylenie przepisów art. 96 – 98 pr.bank. dotyczących bankowego tytułu egzekucyjnego, zaś wcześniej jedynie banki, a nie fundusze sekurytyzacyjne, miały dogodniejszą możliwość dochodzenia swych roszczeń przez wystawianie i egzekwowanie takich tytułów. Uprawnione jest więc stanowisko, że przy wprowadzeniu art. 13 ust. 1a u.k.s.c., założeniem było złagodzenie ciężaru fiskalnego spoczywającego bezpośrednio na bankach, które wcześniej były w tym zakresie uprzywilejowane, a nie przyznawanie takich uprawnień dodatkowym podmiotom. Omawiany przepis został też do chwili obecnej ponownie znowelizowany ustawą z dnia 18 marca 2016 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z dnia 31 marca 2016 r., poz. 421) i aktualnie stanowi, że wysokość opłaty stosunkowej w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych nie może przekraczać 1.000,- zł jedynie w przypadku pobierania jej od konsumenta albo osoby fizycznej prowadzącej gospodarstwo rodzinne. Wspiera stanowisko, że intencją nowelizacji dokonywanej zaledwie kilka miesięcy wcześniej także nie było nadmierne rozszerzanie kręgu podmiotów upoważnionych do prowadzenia procesów sądowych na uprzywilejowanych zasadach fiskalnych.

W świetle powyższego zażalenie powoda należałoby uznać w całości za niezasadne, jednakże nie można pominąć, że zaskarżone zarządzenie bazuje na nieprawidłowym wyliczeniu brakującej części opłaty od zażalenia. Jeżeli bowiem

opłata od pozwu w sprawie wynosi - jak stanowi art. 13 ust. 1 u.k.s.c. - 5% wartości przedmiotu sporu określonej w sprawie na 103.598,- zł, to opłata od pozwu należna jest (po zaokrągleniu do pełnego złotego) w wysokości 5.180,- zł, a nie - jak to ustaliła przewodnicząca - 5.280,- zł. Odpowiadająca 1/5 części tej ostatniej kwoty opłata od zażalenia, także zaokrąglana do pełnego złotego, opiewa zaś na kwotę 1.036,- zł, a nie 1.056,- zł. Co za tym idzie powód, który opłacił już zażalenie kwotą 200,- zł, winien zostać zobowiązany do uiszczenia brakującej części opłaty od niego wynoszącej 836,- , a nie 856,- zł. Mając to na względzie Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżone zarządzenie jak w punkcie 1 sentencji, opierając się na art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398 k.p.c. W dalej idącym zakresie zażalenie - jako bezzasadne - podlegało zaś oddaleniu, o czym orzeczono jak w punkcie 2 sentencji, opierając się na art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398 k.p.c.

SSA Anna Bohdziewicz SSA Zofia Kawińska-Szwed SSA Elżbieta Karpeta